

Door de week

Vervuld door de zintuigopenbaring
Verloor mijn zelf haar eigenheid,
Het dromend denken scheen,
Verdovend mij het zelf te roven,
Maar door de zintuigschijn klinkt
reeds de wekroep van het werelddenken

met Rudolf Steiner het jaar door - weekspreek 14

Kennis en kunst

De drie zomerse weekspreuken voeren ons mee in de geesteshoogten, ver van ons aardse huis. Dat is moeilijk voor te stellen. Maar als je naar de bomen kijkt, zie je het voor je. In de winter zwart en strak, en nu in de hoogzomer opgaand in het groen van het gebladerte. De boom zou haast vergeten dat hij aan zijn wortels een spiegelbeeld onder de aarde heeft. Maar nu al kun je zien hoe de groeikracht in de natuur afneemt en er een verstillings optreedt als voorbode van een komende herfst. Dat kan het hart met een lichte weemoed vervullen.

Mathilde Wesendonk spreekt in het gedicht 'Im Treibhaus – De broeikas - de ontheemde planten toe met het sentiment van de hoog-romantiek: wat jullie voelen voel ik ook. Richard Wagner toonzette haar gedichten voor piano en later orkestreerde Felix Mottl de muziek voor symfonieorkest. In de muziek worden ruimte en licht hoorbaar, grijpt de verstillings aan, vallen in de slotakkoorden de druppels van de bladeren. Drie kunstenaars vertolkten wat het verstand moeilijk bevatten kan, maar dat het hart des te meer kan voelen: kennis en kunst zijn broeders.

Im Treibhaus

Hochgewölbte Blätterkronen,
Baldachine von Smaragd,
Kinder ihr aus fernen Zonen,
Saget mir, warum ihr klagt?

Schweigend neiget ihr die Zweige,
Malet Zeichen in die Luft,
Und der Leiden stummer Zeuge
Steiget aufwärts, süßer Duft.

Weit in sehndem Verlangen
Breitet ihr die Arme aus,
Und umschlinget wahnbevangen
Öder Leere nicht'gen Graus.

Wohl, ich weiß es, arme Pflanze;
Ein Geschicke teilen wir,
Ob umstrahlt von Licht und Glanze,
Unsre Heimat ist nicht hier!

Und wie froh die Sonne scheidet
Von des Tages leerem Schein,
Hüllet der, der wahrhaft leidet,
Sich in Schweigens Dunkel ein.

Stille wird's, ein säuselnd Weben
Füllet bang den dunklen Raum:
Schwere Tropfen seh ich schweben
An der Blätter grünem Saum.

De broeikas

Hooggewelfde bladerkronen,
Baldakijnen van smaragd,
Kinderen gij uit verre oorden,
Zeg me toch waarom ge klaagt.

Zwijgend neigen jullie twijgen
Tekens vormend in de lucht,
En de geur van jullie lijden
Stijgt omhoog als zoet odeur.

In een hunkerend verlangen
Strekt ge breed uw armen uit
En omslingert waan bevangen
Een gruwelijke ledigheid.

Arme planten, ja ik weet het;
Eenzelfde noodlot kleeft ons aan:
Ook al zijn we licht-omgeven,
Ons huis ligt hier ver vandaan.

Of de zon ook daalt vol vreugde
Na der dagen lege schijn,
Zij die waarlijk lijden, hullen
Zwijgend zich in duisternis.

Stil wordt het, een suizelend weven
Vult de ruimte vol van angst:
Zware drupp'len zie ik zweven
Aan uw groene bladerrand.

Sopraan Anne Sofie von Otter vertelt het verhaal van plant en mens. Toch eens luisteren naar:

<https://www.youtube.com/watch?v=LerHPfjA51U&t=944s> gedeelte: 08:42 – 15:42

Rudolf Steiner schreef voor iedere week van het jaar een spreuk die kleur en betekenis geeft aan de loop van het jaar. Hij beschreef met woorden van 100 jaar geleden de werkelijkheid van nu. De weekspreuken zijn door mij vrij vertaald. Het origineel lees je hier: <https://www.antrovista.com/verdieping> – klik op weekspreek.

Kees Verhage